

Κύπρ. Μακεδ. (Καστορ.) Μύκ. Νάξ. (Γαλανάδ.) Πελοπν. (Αἰγ. Καλάβρυτ. Λακων. Μάν. Οἶν.) Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τσακων. κ. ἄ.: Ἀβαθο γουβὶ Κοτύωρ. Ἀνάβαθος ληνός, ἀνάβαθη στέρνα, ἀνάβαθο πηγάδι Πελοπν. (πολλαχ.) Σκουτέλλια ἀνέβαθα Κύπρ. Ἀβαθο πουάδι (πηγάδι) Μύκ. Ἀβαθους λάκκους Αἰτωλ. Ἀβαθον πουτάμ' Ἡπ. Τὸ κουπ-πὶν ποῦ μᾶς ἔφερες ἐν' ἀνέβαθον τῶν ἐν χωρεῖ τίποτε (κουπ-πὶν = πῆλινον πινάκιον, τρυβλίον) Κύπρ. Ἀοῦτο τὸ ποτάμ' τῶν ἄβαθον ἐν' (τοῦτο τὸ ποτάμι εἶναι ὅλως διόλου ἀβαθές) Τραπ. Ἀνάβαθα νερά Καλάβρυτ. Κύθηρ. Λακων. Ἀνήβαθα νερά Γαλανάδ. || Ἄσμ.

Καράβιν ἐκατέβην 'ς τ' ἀνέβαθα νερά,
κλαίουν τὸ ἀναστενάξουν γεναῖτες τῶν παιδικῶν

Κύπρ. Συνών. ρηχός, ἀνάρρηχος. II) Ὁ ἔχων πολὺ, ἀμέτρητον βάθος (ἢ σημ. αὕτη ἐγεννήθη κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀπατος) Ἡπ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Λακων. Πάτρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. — ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν.: Πνιχτήκαν γὰρ τὰ σένα μέσα 'ς τ' ἄβαθα καὶ ἀπάτητα νερά τοῦ Μαυροποτάμου ἄγν. τόπ. Πούντους ἄβαθους εἶνι ὁῶ, φεύγα μὴν πνιγῆς (πούντους = μέγα κοῖλωμα γῆς πληρὲς ὕδατος) Αἰτωλ. Ἀβαθον πουτάμ' εἶνι τοῦτου αὐτόθ. Συνήθης δὲ ὁ πληθ. τοῦ οὐδ. κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. μέρη ἐξηρησμένου ἐκ τῆς γενικ. γῆς ἢ θάλασσας ἐν φρ. Μπῆκα 'ς τ' ἄβαθα τῆς γῆς (ἐπὶ μεγάλῃς κατασχύνῃς) Πάτρ. Μπῆκα μέσ' 'ς τ' ἄβαθα τῆς γῆς (συνών. τῇ προσηγουμένῃ) Ἡπ. Θὰ οἱ βάλου μέσ' 'ς τ' ἄβαθα τῆς γῆς (ἐπὶ ἀπειλῇς ἢ κατάρας) αὐτόθ. Μ' ἔβαλες 'ς τ' ἄβαθα τῆς γῆς! (λέγει ἢ μήτηρ πρὸς τὸ παρεκτραπέν τέκνον τῆς, ἥτοι μὲ ἔκανες νὰ κατασχυνθῶ) αὐτόθ. Μ' ἔβαλε 'ς τ' ἄβαθα τῆς γῆς αὐτεῖν (ἥτοι μὲ κατήσχυνε, μὲ ἔκαμε νὰ ἐντραπῶ) Αἰτωλ. (Συνών. φρ. 'ς τ' ἀφαντα τῆς γῆς). Πῆμ' 'ς τ' ἄβαθα τῆς θάλασσας τὸν καράβ' αὐτόθ. || Ποιήμ.

Πόσες φορὲς θυμήθηκα πῶς τ' ἄβαθα νερά σου
τὰ τρέφουνε τῆς συμφορᾶς καὶ τοῦ πνιγμοῦ τὰ δάκρυα
ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν.

Ἀβαθνος, μέγας καὶ ὁ βυθός, ἀφεύγατος καὶ ὁ Χάρως ἄγν. ποιητοῦ. β) Τὸ οὐδ. ἄβαθνο οὐσ. τὸ ἀπειρον Ἡπ. κ. ἄ. — ΜΦιλήντ. ἐνθ' ἄν.

Μπρὸς 'ς τὴν καλύβα κάθεται ὁ ἀρχιληστής καὶ βλέπει
βυθίζοντας τὸ βλέμμα του μέσ' 'ς τ' ἄβαθνο...

ΜΦιλήντ. ἐνθ' ἄν.

ἀβαθούλλωτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀβαθύλλωτος Πόντ. (Τρίπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βαθουλλώνω. Ὁ τύπ. ἀβαθύλλωτος, ἐὰν εἶναι ἀνύπαρκτος ὁ ρηματικὸς τύπ. βαθυλλώνω, προέκυψεν ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ἐπιθ. βαθύς.

1) Ὁ μὴ γλυφεῖς, ὁ μὴ βαθυνθεῖς διὰ σκαφῆς, ὁ μὴ ὦν βαθουλλωμένος Πόντ. (Τραπ. Τρίπ. Χαλδ.): Σκαφίδ' ἀβαθούλλωτον (σκαφίδ' = σκάφη) Χαλδ. Τὸ πεγάδ' ἐν' ἀβαθούλλωτον Τρίπ. 2) Ὁ μὴ ἔχων βάθος, ἀβαθῆς Πόντ. (Τρίπ.): Ἡ θάλασσα ἐν' ἀβαθύλλωτον.

ἀβάκα ἢ, Ζάκ. Ἡπ. (Ἄρτ. κ. ἄ.) Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Λακων. Μάν. Μεγαλόπ. Σουδεν.) κ. ἄ. Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Ἡ ἀπὸ κοινοῦ κατάθεσις χρημάτων εἴτε πρὸς παιδιάν, ἰδίως ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, εἴτε πρὸς ἐπιχείρησιν, συνεταιρισμὸς μὲ κοινὰ κέρδη καὶ ζημίας Ἡπ. (Ἄρτ. κ. ἄ.) Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) κ. ἄ.: Κάνομ' ἀβάκα Παξ. Βάνομε ἀβάκα Λακων. 2) Συμφω-

νία Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Μάν. Μεγαλόπ. Σουδεν. κ. ἄ.): Ἐχομε ἀβάκα νὰ κινήσουμε τὸ πρωὶ Ἀρκαδ. Ἐχομ' ἀβάκα νὰ ῥθῆς τὴν Παρασκευὴ Σουδεν. Ἐχομ' ἀβάκα νὰ πάμε 'ς τὸ κείθε μέρος αὐτόθ. 3) Ἐπιχωρηματ. ἐκ κοι- νῆς συνεισφορᾶς, ἀπὸ κοινοῦ, συνεταιρικῶς Ζάκ. Κεφαλλ.: Ἐλα νὰ παίξουμε ἀβάκα Κεφαλλ. Θέλει νὰν τὰ βάλουμε τὰ λεφτά μας ἀβάκα αὐτόθ. Ἀβάκα! (λέγει τις πρὸς τὸν εὐρόντα ἔρμαιόν τι, ἥτοι θέλω καὶ ἐγὼ μερίδιον) Ζάκ. || Φρ. Νὰ βάλουμε τὴν καρδιά μας ἀβάκα (δηλ. νὰ συνταυτίσωμεν τὰ συναισθήματά μας) Κεφαλλ. Συνών. συντροφικᾶτα.

* **ἀβάκη** ἢ, ἀβάτση Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀβάκιον μεταβληθέντος τοῦ γέν. κατ' ἀναλογ. τοῦ συγγενοῦς κατὰ σημ. σκάφη. Πβ. Ἡσύχ. «μάκτρα' ἀβάκιον, ἐνθα μᾶσσουσι τὸ ἄλευρον».

1) Ἡ σκάφη τοῦ μύλου, ἐν τῇ ὁποίᾳ καταπίπτει τὸ ἄλευρον ἐξερχόμενον ἐκ τῶν μυλοπετρῶν. Συνών. ἀλευρο- θέσι, ἀλευροθήκη. 2) Τὸ ξύλινον δοχεῖον τὸ ὑπερ- κείμενον τῆς μυλοπέτρας τοῦ ἀλευρομύλου, ἐν τῇ ὁποίᾳ τίθεται ὁ πρὸς ἄλεσιν σίτος. Συνών. κοφίνα, κοφίνη, κοφινίδα.

ἀβάκλιτος ἐπίθ. Κύπρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βακλίζω.

Ὁ μὴ τιναχθεῖς, ἐπὶ δένδρου καρποφόρου: Οἱ δρῦες ἐμεῖναν ἀβάκλιτοι.

ἀβαλάριστος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βαλαρίζω.

Ὁ μὴ ἱσοπεδωθεῖς μετὰ τὴν σκαφήν: Ἀμπέλι ἀβα- λάριστο.

ἀβαλασάμωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀμπαλασάμωτος Ἡπ. ἀμπαλασάμουτος Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βαλασάμω.

Ὁ μὴ βαλασάμωμένος, ἀταρῖχεντος, ἐπὶ σώματος νεκροῦ ἀνθρώπου ἢ ζῴου. Συνών. ἀμπαλασαμάριστος.

ἄβαλτος ἐπίθ. Θράκ. (Γέν.) Παξ. Πελοπν. (Ἀργοῦ. Ἀρκαδ. Λακων.) Πόντ. (Τραπ.) κ. ἄ. ἄβαλτους Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Βογατσ. Καστορ.) ἄβαρτος Κρήτ. Σίφν. Σῦρ. Χίος κ. ἄ. ἀβάλετος Πόντ. (Οἶν. Ὀφ.) ἀβά- λितος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀβάλιτε Τσακων. ἀνέβαρτος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βάλλω. Ὁ τύπ. ἀβάλε- τος ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογ. τῶν ἐκ τῶν περισπωμένων ρ. παραγομένων, ὡς ἀμάσετος, ἀμέτρετος, ἀφίλετος, ἰδίως δὲ τοῦ συνων. ἀφόρετος. Εἰς τὸ ἀβάλιτος καὶ ἀβάλιτε ἐγενεν ἀνάπτυξις τοῦ ι. Περὶ τοῦ τύπ. ἀνέβαρ- τος ἰδ. ἀ- στερητ. 1 δ κέξ.

1) Ὁ μὴ τοποθετηθεῖς πρὸς Θράκ. (Γέν.) Μακεδ. (Βογατσ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Πόντ. (Οἶν. Ὀφ. Τραπ.) κ. ἄ.: Ἀβαλτο παννὶ (ἐπὶ τοῦ νήματος, τὸ ὁποῖον δὲν ἐτέθη ἀκόμη ἐπὶ τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ πρὸς ὕφανσιν) Ἀρκαδ. Τὰ μῆλα ἀκόμαν ἔβαλες 'ς σὸ καλάθ'; — Ἀβαλτα εἶναι ἀκόμαν Τραπ. Τὸ ψωμὶ ἐπόμενε ἀβάλετο (δηλ. δὲν εἰσήχθη εἰς τὸν κλίβανον διὰ νὰ ψηθῇ) Ὀφ. || Αἰνιγμ.

Ἀκοπο 'πὲ τὸ μαχαῖρ',
ἄβαλτο μέσ' 'ς τὸ σκουτέλλ',
γούλ' ἀπ' αὐτὸ ἔφαγα καὶ ὁ βασιλεῖς,
ποντὲ ἦντανα κοπέλλ'

